

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан юридичного факультету

С.В. Матвеев

РОБОЧА ПРОГРАМА

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

(назва навчальної дисципліни)

підготовки перший (бакалаврський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 08 «Право»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 08 «Право»
(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми «Право»
(найменування освітньої програми)

тип дисципліни дисципліна професійної підготовки

2020 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

(підпис)

І.В.Шаповалова

(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою теорії та історії держави і права
протокол № 1
від «28»серпня 2020 року

Завідувач кафедри

Є.О. Гіда

Розробники: Соловйова Аліна Миколаївна, доктор юридичних наук, доцент

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: обов'язкова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: Вивчення дисципліни повинне базуватись на знаннях, отриманих здобувачами вищої освіти під час опанування ними фундаментальних положень теорії адміністративного права і змісту адміністративного законодавства та інших суміжних правових дисциплін і курсів, з урахуванням останніх досягнень науки адміністративного права, практики, у тому числі судової, застосування Конституції України, Кодексу України про адміністративні правопорушення інших нормативно-правових актів, виявлених проблем кодифікації адміністративного законодавства України, закордонного та міжнародного передового досвіду правового регулювання сфери господарювання.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Адміністративне право» є сукупність управлінських відносин, які складаються переважно у сфері державного управління, а також узагальнення змін практичної діяльності органів держави.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин 5 кредити ECTS.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Адміністративне право» є досягнення всебічного глибокого розуміння природи і сутності управлінських відносин, а також поглиблене розкриття та засвоєння теоретично-методологічних засад адміністративного права, ознайомлення з основними теоретичними проблемами, з'ясування їх суті, причин та можливих шляхів їх вирішення, формування розуміння взаємозалежності між теоретичними проблемами галузі права і практичними проблемами створення, розвитку та модернізації адміністративного законодавства.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Адміністративне право» є:

1) формування у здобувачів вищої освіти системи науково-теоретичних знань з проблем адміністративного права, визначення та розкриття основних проблем розуміння його понять, категорій та інститутів;

2) створення та розвиток навичок з урахуванням отриманих знань та усвідомленням теоретичних проблем визначати потреби створення, напрями розвитку та удосконалення адміністративного законодавства у сфері формування і функціонування органів публічної адміністрації, контролю за діяльністю публічної адміністрації, співвідношення його з конституційним, трудовим, цивільним законодавством, шляхи вирішення проблем його застосування у юридичній практиці, засоби викладання у навчальному процесі.

3) формування у здобувачів вищої освіти теоретично-методологічних навичок наукової діяльності у сфері адміністративно-правової науки.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Адміністративне право» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти **компетентностей:**

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
ЗК2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
ЗК7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК7	Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як:
-----	--

	конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право
СК11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти
СК13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен досягти таких запланованих результатів навчання:

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР4	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми
ПР9	Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій
ПР13	Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту
ПР15	Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних
ПР19	Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права
ПР21	Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки

4. Структура навчальної дисципліни

№ пп	Найменування тем курсу	Кількість годин									
		Денна форма					Заочна форма				
		Всього	Лекції	Семінари	СРС	ІКР	Всього	Лекції	Семінари	СРС	ІКР
Змістовний модуль 1. Теоретичні аспекти адміністративного права. Теоретичні аспекти державного управління і адміністративної відповідальності.											
1	Поняття адміністративного права та його місце у правовій системі держави. Державне управління та адміністративне право.	13	4	1	8	-	13	1	-	12	-
2	Норми, система та джерела адміністративного права. Адміністративно-правові відносини	13	4	1	8	-	13	1	-	12	-
3	Суб'єкти адміністративного права	13	4	2	7	-	13	1	-	12	-
4	Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування.	13	5	2	6	-	13	1	-	12	-
5	Забезпечення законності у державному управлінні. Форми державного управління. Методи державного управління.	14	5	2	7	-	14	1	-	13	-
6	Адміністративний примус і адміністративна відповідальність.	14	5	2	7	-	14	1	-	13	-
Разом модуль 1		80	27	10	43	-	80	6	-	74	-
Змістовний модуль 2. Адміністративно-правове регулювання у різноманітних сферах суспільного життя											
7	Адміністративно-правове регулювання у сфері економіки. Адміністративно-правове	14	5	2	7	-	14	2	1	11	-

	регулювання у сфері фінансів і підприємництва.										
8	Адміністративно-правове регулювання у сфері промисловості. Державне регулювання захисту економічної конкуренції. Адміністративно-правове регулювання у сфері транспорту. Державне управління митною справою.	14	5	2	7	-	14	2	1	11	-
9	Адміністративно-правове регулювання у сфері праці та соціального захисту.	14	5	2	7	-	14	2	1	11	-
10	Адміністративно-правове регулювання освітою, наукою, справами молоді і спорту.	14	5	2	7	-	14	1	1	12	-
11	Адміністративно-правове регулювання у сфері оборони та національної безпеки. Адміністративно-правове регулювання у сфері зовнішньої політики. Адміністративно-правове регулювання діяльності органів внутрішніх справ.	14	5	2	7	-	14	1	-	13	-
Разом модуль 2		70	25	10	35	-	70	8	4	58	
Усього годин		150	52	20	78	-	150	14	4	132	-
Форма підсумкового контролю: екзамен											

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні аспекти адміністративного права. Теоретичні аспекти державного управління і адміністративної відповідальності.

Тема 1. Поняття адміністративного права та його місце у правовій системі держави. Державне управління та адміністративне право.

Становлення і розвиток адміністративного права. Зміст поліцейського права. Перехід до адміністративного права. Становлення та розвиток українського адміністративного права.

Предмет адміністративного права: сучасне визначення. Соціальне призначення адміністративного права. Метод правового регулювання адміністративного права України. Трансформація методу адміністративного права.

Поняття та класифікація принципів адміністративного права.

Сучасна українська наука адміністративного права. Перспективи розвитку адміністративного права.

Адміністративне право України: як галузь права, як навчальна дисципліна.

Загальне поняття управління. Основні універсальні теорії управління. Управлінська система і її компоненти. Сутність соціального управління і його види.

Поняття «державне управління» у широкому та вузькому розумінні. Основні риси державного управління.

Поняття влади. Співвідношення державного управління та виконавчої влади. Сфера державного управління. Сфера виконавчої влади.

Тема 2. Норми, система та джерела адміністративного права. Адміністративно-правові відносини.

Визначення поняття адміністративно-правових норм. Характерні риси адміністративно-правових норм. Структура адміністративно-правових норм. Дія адміністративно-правових норм. Види адміністративно-правових норм.

Система адміністративного права: поняття та зміст. Підгалузі та інститути в системі адміністративного права. Публічно-правові риси адміністративного права. Місце адміністративного права в правовій системі України.

Поняття джерел адміністративного права. Види джерел адміністративного права. Адміністративне законодавство і форми його систематизації. Кодифікація адміністративного законодавства.

Поняття і форми реалізації адміністративно-правових норм.

Місце і значення адміністративно-правових відносин в теорії адміністративного права. Поняття та зміст адміністративно-правових відносин.

Адміністративно-правові відносини та юридичні факти. Класифікація юридичних фактів в адміністративному праві. Види адміністративно-правових відносин. Державно-управлінські відносини як складова адміністративно-правових відносин.

Тема 3. Суб'єкти адміністративного права.

Поняття «суб'єкт адміністративного права». Поняття адміністративної правосуб'єктності та адміністративно-правового статусу суб'єктів. Адміністративного права. Класифікація суб'єктів адміністративного права.

Адміністративно-правовий статус громадян та інших фізичних осіб як суб'єктів адміністративного права. Адміністративна правоздатність громадян. Адміністративна дієздатність громадян. Підстави виникнення взаємовідносин між громадянами і органами державної влади. Обставини, що характеризують дієздатність громадян.

Адміністративно-правовий статус органів виконавчої влади.

Місцеві органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права.

Адміністративно-правовий статус підприємств, установ і організацій.

Тема 4. Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування.

Інститут державної служби: зміст та його місце в суспільстві.

Державний службовець: поняття, ознаки. Поняття посади і посадової особи. Класифікація посад державних службовців. Категорії державних службовців. Адміністративно-правові обов'язки державних службовців. Види і характеристика обмежень щодо державних службовців. Дисциплінарна відповідальність державних службовців.

Поняття служби в органах місцевого самоврядування. Особливості адміністративно-правового статусу службовців місцевого самоврядування.

Адміністративна правоздатність і адміністративна дієздатність службовців місцевого самоврядування. Права і обов'язки посадових осіб органів місцевого самоврядування.

Види обмежень щодо посадових осіб місцевого самоврядування. Припинення служби в органах місцевого самоврядування.

Тема 5. Забезпечення законності у державному управлінні. Форми державного управління. Методи державного управління.

Поняття та система засобів забезпечення законності у державному управлінні.

Види контролю. Внутрішній адміністративний контроль. Контроль з боку Президента України. Парламентський контроль. Судовий контроль. Контроль з боку органів місцевого самоврядування. Контроль з боку громадських організацій.

Звернення як спосіб захисту громадян у державному управлінні. Пропозиції (зауваження), заяви (клопотання), скарги. Розгляд пропозицій, заяв, скарг. Заходи щодо забезпечення конституційних прав громадян на звернення.

Поняття і види форм державного управління.

Поняття і види правових актів управління. Порядок прийняття та чинність правових актів управління. Призначення правових актів державного управління. Акти Президента України. Акти Кабінету міністрів України. Акти центральних органів виконавчої влади. Акти місцевих органів виконавчої влади.

Поняття методів державного управління. Загальні особливості методів державного управління. Відмінності між методом управління та методом правового регулювання суспільних відносин.

Класифікація методів державного управління. Правова форма методів державного управління. Контроль та нагляд як загальні методи управління.

Тема 6. Адміністративний примус і адміністративна відповідальність.

Поняття адміністративного примусу. Класифікація заходів адміністративного примусу та їх характеристика.

Поняття заходів адміністративного припинення.

Поняття адміністративної відповідальності. Адміністративний проступок як підстава настання адміністративної відповідальності.

Відокремлення адміністративної відповідальності від інших видів юридичної відповідальності.

Поняття адміністративного стягнення. Мета адміністративного стягнення. Система адміністративних стягнень.

Забезпечення законності при застосуванні заходів впливу за адміністративні порушення.

Адміністративна відповідальність юридичних осіб. Особливості підстав адміністративної відповідальності юридичних осіб.

Змістовний модуль 2. Адміністративно-правове регулювання у різноманітних сферах суспільного життя

Тема 7. Адміністративно-правове регулювання у сфері економіки. Адміністративно-правове регулювання у сфері фінансів і підприємництва.

Загальна характеристика адміністративно-правового регулювання у сфері економіки. Основні напрями економічної політики, що визначаються державою.

Організація державного управління у сфері економіки. Міністерство економічного розвитку, торгівлі і сільського господарства. України як провідний центральний орган виконавчої влади у забезпеченні реалізації єдиної державної політики економічного розвитку України. Основні завдання Мінекономрозвитку.

Основні адміністративно-правові засоби державного впливу у сфері економіки. Державний контроль у сфері економіки.

Державні фінанси і фінансове підприємництво. Основні законодавчі акти, що діють у сфері фінансів.

Роль Міністерства фінансів України як центрального органу виконавчої влади, що здійснює проведення єдиної державної, фінансової, бюджетної, податкової політики, спрямованої на реалізацію визначених завдань економічного та соціального розвитку держави.

Поняття «фінансове підприємництво». Державне регулювання підприємницької діяльності.

Тема 8. Адміністративно-правове регулювання у сфері промисловості. Державне регулювання захисту економічної конкуренції. Адміністративно-правове регулювання у сфері транспорту. Державне управління митною справою.

Історія становлення системи управління економікою. Ринкова трансформація управління економікою.

Особливості адміністративно-правового регулювання у сфері промисловості. Роль центрального органу виконавчої влади як провідного органу, що забезпечує політику економічного і соціального регіонального розвитку та розвитку країни в цілому. Система органів управління промисловістю.

Особливості державного регулювання захисту економічної конкуренції. Роль Антимонопольного комітету України як державного органу зі спеціальним статусом метою якого є забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності. Основні завдання Антимонопольного комітету України

Регулювання відносин у сфері транспорту як один з пріоритетних напрямів внутрішньої політики держави. Мета державного управління в галузі транспорту. Єдина транспортна система України. Нормативно-правові акти, що діють у сфері транспорту.

Особливості державного управління транспортної сфери. Міністерство інфраструктури України як центральний орган серед всіх органів управління транспортом.

Роль таких органів управління транспортом як: ПАТ «Укрзалізниця», Державна авіаційна служба України, Державне агентство автомобільних доріг України та ін.

Організаційне управління митною справою. Державна митна політика як система принципів та напрямів діяльності держави у сфері захисту митних інтересів та забезпечення митної безпеки України. Основні принципи митного регулювання.

Державна митна служба як спеціально уповноважений орган виконавчої влади в галузі митної справи: завдання і функції. Система митних органів.

Організація митного контролю. Види митного контролю.

Тема 9. Адміністративно-правове регулювання у сфері праці та соціального захисту.

Загальна характеристика у сфері праці та соціального захисту громадян. Загалом об'язкове державне соціальне страхування.

Характеристика Міністерства соціальної політики України як головного органу у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сферах зайнятості населення, соціального захисту населення. Основні завдання Мінсоцполітики.

Державний контроль та нагляд у сфері праці та соціальної політики. Державна служба з питань праці як центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, зайнятість населення, державне соціальне страхування.

Тема 10. Адміністративно-правове регулювання освітою, наукою, справами молоді і спорту.

Загальні положення адміністративно-правового регулювання освітою, наукою, справами молоді і спорту.

Управління освітою, наукою. Міністерство освіти і науки України як головний орган у системі центральних органів виконавчої влади із забезпечення формування та реалізації державної політики у сферах освіти і науки, інтелектуальної власності, наукової, науково-технічної і інноваційної діяльності.

Управління справами молоді і спортом. Міністерство молоді та спорту України як головний орган у системі центральних органів виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у молодіжній сфері, фізичної культури і спорту.

Тема 11. Адміністративно-правове регулювання у сфері оборони та національної безпеки. Адміністративно-правове регулювання у сфері зовнішньої політики. Адміністративно-правове регулювання діяльності органів внутрішніх справ.

Загальні засади оборони та національної безпеки. Сфера оборони України. Правові засади оборони держави. Воєнна доктрина України. Організація оборони України.

Збройні Сили України. Структура Збройних Сил України. Генеральний штаб Збройних Сил України як головний орган військового управління. Військовий обов'язок.

Організація державного управління у сфері оборони.

Повноваження Президента України у сфері оборони. Повноваження Кабінету міністрів України у сфері оборони. Роль Міністерства оборони як головного органу у системі центральних органів виконавчої влади щодо формування та реалізації державної політики з питань національної безпеки у воєнній сфері.

Засади адміністративно-правового регулювання у сфері зовнішньої політики. Законодавство України, що регулює зовнішню політику держави.

Державне управління закордонними справами. Система органів державного управління зовнішньополітичною діяльністю. Повноваження Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України у сфері зовнішніх відносин.

Роль Міністерства закордонних справ як центрального органу виконавчої влади, який забезпечує проведення зовнішньої політики держави і координацію діяльності у сфері зовнішніх справ України.

Характеристика та правові засади діяльності органів внутрішніх справ. Функції органів внутрішніх справ. Правова основа діяльності органів внутрішніх справ.

Національна поліція України. Принципи діяльності поліції. Загальна система поліції. Повноваження поліції. Поліцейський захід. Превентивні поліцейські заходи. Заходи примусу.

Міністерство внутрішніх справ України як центральний орган виконавчої влади, що формує та регулює засади діяльності органів внутрішніх справ.

6. Теми лекцій

№ п п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма Навчання
1	Поняття адміністративного права та його місце у правовій системі держави. Державне управління та адміністративне право.	4	1
2	Норми, система та джерела адміністративного права. Адміністративно-правові відносини.	4	1
3	Суб'єкти адміністративного права.	4	1
4	Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування.	5	1
5	Забезпечення законності у державному управлінні. Форми державного управління. Методи державного управління.	5	1
6	Адміністративний примус і адміністративна відповідальність.	5	1
7	Адміністративно-правове регулювання у сфері економіки. Адміністративно-правове регулювання у сфері фінансів і підприємництва.	5	2
8	Адміністративно-правове регулювання у сфері промисловості. Державне регулювання захисту економічної конкуренції. Адміністративно-правове регулювання у сфері транспорту. Державне управління митною справою.	5	2
9	Адміністративно-правове регулювання у сфері праці та соціального захисту.	5	2
10	Адміністративно-правове регулювання освітою, наукою, справами молоді і спорту.	5	1
11	Адміністративно-правове регулювання у сфері оборони та національної безпеки. Адміністративно-правове регулювання у сфері зовнішньої політики. Адміністративно-правове регулювання діяльності органів внутрішніх справ.	5	1
Всього		52	14

7. Теми практичних занять

№ пп	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	<i>Не заплановано навчальним планом</i>		

8. Теми семінарських занять

№ пп	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	<p>Тема 1 Поняття адміністративного права та його місце у правовій системі держави. Державне управління та адміністративне право.</p> <p>1. Становлення та розвиток адміністративного права. 2. Предмет адміністративного права: сучасне визначення. 3. Метод правового регулювання адміністративного права України 4. Поняття та класифікація принципів адміністративного права. Сучасна Українська наука адміністративного права.</p>	1	-

	5.		
2	<p>Тема 2. Норми, система та джерела адміністративного права. Адміністративно-правові відносини.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, структура та види адміністративно-правових норм. 2. Система адміністративного права: Поняття та зміст. 3. Поняття джерел адміністративного права. 4. Поняття та форми реалізації адміністративно-правових норм. 5. Поняття та зміст адміністративно-правових відносин. 6. Види адміністративно-правових відносин. 	1	-
3	<p>Тема 3. Суб'єкти адміністративного права.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та класифікація суб'єктів адміністративного права. 2. Адміністративно-правовий статус громадян та інших фізичних осіб як індивідуальних суб'єктів адміністративного права. 3. Адміністративно-правовий статус органів виконавчої влади. 4. Місцеві органи влади як суб'єкти адміністративного права. <p>Адміністративно-правовий статус підприємств, установ і організацій.</p>	2	-
4	<p>Тема 4. Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інститут державної служби: зміст та його місце в суспільстві. 2. Правовий статус державних службовців. 3. Вступ на державну службу. Категорії державних службовців. 4. Дисциплінарна відповідальність державних службовців. 5. Припинення державної служби. 6. Поняття служби в органах місцевого самоврядування. 7. Правовий статус посадових осіб органів місцевого самоврядування. 8. Прийняття на службу в органи місцевого самоврядування. 9. Види обмежень щодо посадових осіб органів місцевого самоврядування. 10. Припинення служби в органах місцевого самоврядування. 	2	-
5	<p>Тема 5. Забезпечення законності у державному управлінні. Форми державного управління. Форми державного управління. Методи державного управління.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і види форм державного управління. 2. Поняття і види правових актів управління. 3. Акти Президента України, Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих органів виконавчої влади. Державна реєстрація нормативно-правових актів. Адміністративні договори. 4. Поняття і особливості методів державного управління. 5. Класифікація методів державного управління. 6. Контроль та нагляд як загальні методи управління. Потреби процесу управління як найважливіший критерій класифікації методів управління. 7. Поняття та система засобів забезпечення законності у державному управлінні. 8. Контроль та його види. 9. Звернення як спосіб захисту громадян у сфері державного управління. 10. Адміністративна юстиція як засіб судового захисту громадян у сфері державного управління. 	2	-

6	<p>Тема 6. Адміністративний примус і адміністративна відповідальність.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і особливості адміністративного примусу. 2. Класифікація заходів адміністративного примусу і їх характеристика. 3. Характеристика заходів адміністративного примусу. 4. Поняття адміністративної відповідальності. Адміністративний проступок. 5. Відокремлення адміністративної відповідальності від інших видів юридичної відповідальності. 6. Поняття адміністративного стягнення. 7. Адміністративна відповідальність юридичних осіб. 	2	-
7	<p>Тема 7. Адміністративно-правове регулювання у сфері економіки. Адміністративно-правове регулювання у сфері фінансів і підприємництва.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика адміністративного регулювання у сфері економіки. 2. Організація державного управління у сфері економіки. 3. Міністерство економічного розвитку, торгівлі і сільського господарства України: завдання та функції. 4. Основні адміністративно-правові засоби державного впливу у сфері економіки. 5. Державний контроль у сфері економіки. 6. Адміністративно-правове регулювання у сфері фінансів. 7. Міністерство фінансів України: завдання та функції. 8. Законодавство у сфері фінансів. 9. Фінансове підприємництво. 10. Державне регулювання підприємницької діяльності. 11. Вирішення кейсів. 	2	1
8	<p>Тема 8. Адміністративно-правове регулювання у сфері промисловості. Державне регулювання захисту економічної конкуренції. Адміністративно-правове регулювання у сфері транспорту. Державне управління митною справою.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія становлення системи управління економікою. 2. Особливості адміністративно-правового регулювання у сфері промисловості. 3. Особливості державного регулювання захисту економічної конкуренції. 4. Антимонопольний комітет України: завдання та функції 5. Історія становлення системи управління економікою. 6. Особливості адміністративно-правового регулювання у сфері промисловості. 7. Особливості державного регулювання захисту економічної конкуренції. 8. Антимонопольний комітет України: завдання та функції 9. Історія становлення системи управління економікою. 10. Особливості адміністративно-правового регулювання у сфері промисловості. 11. Особливості державного регулювання захисту економічної конкуренції. 12. Антимонопольний комітет України: завдання та функції 13. Історія становлення системи управління економікою. 	2	1

	<p>14. Особливості адміністративно-правового регулювання у сфері промисловості</p> <p>15. Особливості державного регулювання захисту економічної конкуренції.</p> <p>16. Антимонопольний комітет України: завдання та функції.</p> <p>17. Вирішення кейсів.</p>		
9	<p>Тема 9. Адміністративно-правове регулювання у сфері праці та соціального захисту.</p> <p>1. Характеристика державної політики у сфері праці та соціального захисту громадян.</p> <p>2. Міністерство соціальної політики: завдання та функції.</p> <p>3. Державний контроль та нагляд у сфері праці та соціальної політики.</p> <p>4. Державна служба з питань праці України: завдання та функції.</p> <p>5. <i>Вирішення кейсів.</i></p>	2	1
10	<p>Тема 10. Адміністративно-правове регулювання освітою, наукою, справами молоді і спорту.</p> <p>1. Загальні положення адміністративно-правового регулювання освітою і наукою.</p> <p>2. Міністерство освіти і науки України: завдання та функції.</p> <p>3. Адміністративно-правове регулювання у справах молоді і спорту.</p> <p>4. Міністерство культури, молоді та спорту України: основні завдання та функції.</p>	2	1
11	<p>Тема 11. Адміністративно-правове регулювання у сфері оборони та національної безпеки. Адміністративно-правове регулювання у сфері зовнішньої політики. Адміністративно-правове регулювання діяльності органів внутрішніх справ.</p> <p>1. Основні засади організації оборони та національної безпеки.</p> <p>2. Воєнна доктрина України.</p> <p>3. Збройні сили України: структура та функції.</p> <p>4. Генеральний штаб Збройних сил України.</p> <p>5. Поняття військового обов'язку.</p> <p>6. Органи державного управління у сфері оборони.</p> <p>7. Міністерство оборони України: завдання та функції.</p> <p>8. Засади адміністративно-правового регулювання у сфері зовнішньої політики.</p> <p>9. Система органів державного управління зовнішньополітичною сферою.</p> <p>10. Дипломатичні представництва та консульські установи України за кордоном.</p> <p>11. Міністерство закордонних справ України: завдання та функції.</p> <p>12. Характеристика та правові засади органів внутрішніх справ.</p> <p>13. Правова основа діяльності органів внутрішніх справ.</p> <p>14. Національна поліція України: завдання та повноваження.</p> <p>15. Превентивні поліцейські заходи.</p> <p>16. Міністерство внутрішніх справ України: завдання та функції</p>	2	-
Всього		20	4

9. Теми лабораторних занять

№ пп	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	<i>Не заплановано навчальним планом</i>	-	-

10. Теми самостійної роботи

№ пп	Назва теми дисципліни	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма Навчання
1	Поняття адміністративного права та його місце у правовій системі держави. Державне управління та адміністративне право.	8	12
2	Норми, система та джерела адміністративного права. Адміністративно-правові відносини.	8	12
3	Суб'єкти адміністративного права.	7	12
4	Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування.	6	12
5	Забезпечення законності у державному управлінні. Форми державного управління. Методи державного управління.	7	13
6	Адміністративний примус і адміністративна відповідальність.	7	13
7	Адміністративно-правове регулювання у сфері економіки. Адміністративно-правове регулювання у сфері фінансів і підприємництва.	7	11
8	Адміністративно-правове регулювання у сфері промисловості. Державне регулювання захисту економічної конкуренції. Адміністративно-правове регулювання у сфері транспорту. Державне управління митною справою.	7	11
9	Адміністративно-правове регулювання у сфері праці та соціального захисту.	7	11
10	Адміністративно-правове регулювання освітою, наукою, справами молоді і спорту.	7	12
11	Адміністративно-правове регулювання у сфері оборони та національної безпеки. Адміністративно-правове регулювання у сфері зовнішньої політики. Адміністративно-правове регулювання діяльності органів внутрішніх справ.	7	13
Всього		78	132

11. Завдання для самостійної роботи

Питання для самостійного вивчення програмного матеріалу

Тема 1.

1. Метод координації.
2. Метод субординації.
3. Принцип законності.
4. Принцип пріоритету прав та свобод людини і громадянина.
5. Принцип демократизму.
6. Принцип взаємної відповідальності держави і людини.

7. Принцип гуманізму і справедливості у взаємовідносинах між державою і людиною.
8. Поняття «управління».
9. Ознаки технократичного управління.
10. Ознаки соціального управління.
11. Характеристика державного управління.
12. Характеристика громадського управління.
13. Характеристика самоврядування.
14. Характеристика приватного управління.

Тема 2.

1. Особливості адміністративно-правових норм.
2. Структура адміністративно-правової норми.
3. Адміністративно-правові норми за спрямованістю змісту.
4. Адміністративно-правові норми за функціональним призначенням.
5. Адміністративно-правові норми за формою припису.
6. Адміністративно-правові норми за силою юридичних актів, у яких норми зафіксовані.
7. Судовий прецедент.
8. Нормативно-правовий акт.
9. Правова доктрина.
10. Кодифікація та інкорпорація законодавства.
11. Способи реалізації (застосування) норм.
12. Адміністративно-правові відносини і їх особливості.
13. Юридичні факти.
14. Регулятивні правовідносини.
15. Правоохоронні правовідносини.
16. Матеріальні правовідносини.
17. Процесуальні правовідносини.

Тема 3.

1. Загальна правосуб'єктність.
2. Спеціальна правосуб'єктність.
3. Адміністративна правоздатність.
4. Адміністративна дієздатність і делікоздатність.
5. Абсолютні права і обов'язки.
6. Відносні права і обов'язки.
7. Адміністративний статус міністерства, державної служби, державного агентства, державної інспекції.
8. Адміністративний статус підприємств, установ і організацій.

Тема 4.

1. Правовий статус державних службовців.
2. Закон України від 10 грудня 2015 р. «Про державну службу».
3. Інститут патронатної служби.
4. Закон України від 16 вересня 2014 р. «Про очищення влади».
5. Види дисциплінарних стягнень.
6. Служба в органах місцевого самоврядування.
7. Закон України від 21 травня 1997 р. «Про місцеве самоврядування в Україні»
8. Закон України від 11 липня 2002 р. «Про статус депутатів місцевих рад»
9. Обмеження після припинення служби в органах місцевого самоврядування.

Тема 5.

1. Законність у сфері державного управління.
2. Законність у діяльності державного апарату.
3. Політичні передумови забезпечення режиму законності
4. Економічні передумови забезпечення режиму законності.

5. Внутрішній адміністративний контроль.
6. Парламентський контроль.
7. Контроль з боку Президента України.
8. Контроль з боку Кабінету Міністрів України.
9. Контроль з боку центральних і місцевих органів виконавчої влади.
10. Судовий контроль.
11. Управлінська діяльність та її форми.
12. Характерні ознаки правового акту управління.
13. Нормативні акти управління.
14. Індивідуальні акти управління.
15. Акти Президента України.
16. Акти Кабінету Міністрів України.
17. Акти центральних органів виконавчої влади.
18. Акти місцевих органів виконавчої влади.
19. Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 року № 731
20. Характеристика адміністративних методів управління.
21. Грошово-кредитна та фінансова політика
22. Характеристика бюджету.
23. Ознаки конкурентної політики.
24. Ціноутворення.
25. Податкова політика.
26. Методи правового регламентування.
27. Контроль та нагляд як методи управління.

Тема 6.

1. Ознаки адміністративного примусу.
2. Заходи адміністративного попередження.
3. Заходи адміністративного припинення.
4. Адміністративне стягнення.
5. Ознаки адміністративної відповідальності.
6. Адміністративний проступок.
7. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність.
8. Система адміністративних стягнень.

Тема 7.

1. Структурно-галузева економічна політика держави.
2. Інвестиційна економічна політика держави.
3. Амортизаційна економічна політика держави.
4. Державне замовлення.
5. Ліцензування.
6. Патентування.
7. Завдання Державної аудиторської служби України.
8. Завдання Державної казначейської служби України.
9. Завдання Державної податкової служби України.
10. Адміністративно-правове регулювання фінансів.
11. Бюджетний кодекс України в частині державних фінансів.
12. Податковий кодекс України в частині державних фінансів.
13. Закон України від 15 березня 2003 р. «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців».
14. Закон України від 12 липня 2001 р. «Про фінансові послуги та державне фінансування ринків фінансових послуг».
15. Державне регулювання підприємництва.

16. Біржова діяльність
17. Інвестиційна та інноваційна діяльність.
18. Ринок цінних паперів.
19. Страхова діяльність.

Тема 8.

1. Характеристика важкої промисловості.
2. Основні риси легкої промисловості.
3. Характеристика видобувної промисловості.
4. Характеристика харчової промисловості.
5. Закон України від 11 січня 2001 р. «Про захист економічної конкуренції».
6. Закон України від 07 червня 1996 р. «Про захист від недобросовісної конкуренції».
7. Закон України від 26 листопада 1993 р. «Про Антимонопольний комітет України».
8. Закон України від 10 листопада 1994 р. «Про транспорт».
9. Повітряний кодекс України.
10. Кодекс торговельного мореплавства України.
11. Закон України від 04 липня 1996 р. «Про залізничний транспорт».
12. Закон України від 15.05.1996 р. «Про трубопровідний транспорт».
13. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 червня 2014 р. № 200 «Про утворення публічного акціонерного товариства «Українська залізниця».
14. Завдання Державної служби України з питань безпеки на морському та річковому транспорті.
15. Завдання державної служби України з безпеки на транспорті.
16. Митний кодекс України.
17. Митна територія.
18. Митний кордон.
19. Зона митного контролю.
20. Митне оформлення.
21. Митна декларація.
22. Завдання митних органів України.
23. Тривалість перебування під митним контролем.

Тема 9.

1. Концепція соціального забезпечення населення України.
2. Закон України 05 листопада 1991 р. «Про пенсійне забезпечення».
3. Закон України від 03 жовтня 2017 р. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо підвищення пенсій».
4. Закон України від 05 липня 2012 р. «Про зайнятість населення».
5. Закон України від 02 березня 2000 р. «Про обов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття».

Тема 10.

1. Закон України від 05 вересня 2017 р. «Про освіту».
2. Закон України від 13 травня 1999 р. «Про загальну середню освіту».
3. Закон України від 01 липня 2014 р. «Про вищу освіту».
4. Закон України від 26 листопада 2015 р. «Про наукову і науково-технічну діяльність».
5. Закон України від 24 грудня 1993 р. «Про фізичну культуру і спорт».
6. Указ президента України від 18 травня 2019 р. «Про стратегію національно-патріотичного виховання».

Тема 11.

1. Закон України від 06 грудня 1991 р. «Про Збройні Сили України».
2. Закон України від 06 грудня 1991 р. «Про оборону України».
3. Закон України від 25 березня 1992 р. «Про військовий обов'язок і військову службу».

4. Закон України від 05 березня 1998 р. «Про раду національної безпеки і оборони України»
5. Закон України 04 листопада 1991 р. «Про державний кордон України».
6. Воєнна доктрина України, затверджена Указом Президента України від 24 вересня 2015 року № 555.
7. Стратегія національної безпеки України, затверджена Указом Президента України від 26 травня 2015 р. № 287. Тема 20.
8. Повноваження Президента України у сфері оборони.
9. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері оборони.
10. Закон України від 01 липня 2010 р. «Про засади внутрішньої та зовнішньої політики».
11. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р.
12. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р.
13. Закон України від 29 червня 2004 р. «Про міжнародні договори України».
14. Закон України від 05 квітня 2018 р. «Про дипломатичну службу».
15. Закон України від 23 квітня 1999 р. «Про участь України у миротворчих операціях».
16. Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства».
17. Повноваження Президента України у сфері зовнішніх відносин.
18. Повноваження Кабінету міністрів України у сфері зовнішніх відносин.
19. Закон України від 02 липня 2015 р. «Про Національну поліцію України».
20. Закон України від 13 березня 2014 р. «Про Національну гвардію України»
21. Закон України від 18 лютого 1992 р. «Про оперативно-розшукову діяльність».
22. Кримінальний кодекс України.
23. Кримінально-процесуальний кодекс України.
24. Завдання та функції Державної міграційної служби України.
25. Експертна служба МВС України: цілі та завдання.
26. Державна служба України з надзвичайних ситуацій: завдання та функції.
27. Мета та значення державних фінансів.

Теми рефератів

1. Становлення та розвиток адміністративного права.
2. Поняття влади. Співвідношення державного управління та виконавчої влади.
3. Поняття та види адміністративно-правових відносин.
4. Адміністративно-правовий статус громадян та інших фізичних осіб як індивідуальних суб'єктів адміністративного права.
5. Місцеві органи влади як суб'єкти адміністративного права.
6. Інститут державної служби, його зміст та значення в суспільстві.
7. Правовий статус посадових осіб органів місцевого самоврядування.
8. Адміністративна юстиція як засіб судового захисту громадян у сфері державного управління.
9. Поняття і види правових актів управління.
10. Класифікація методів державного управління.
11. Контроль та нагляд як загальні методи управління.
12. Адміністративний примус і його значення.
13. Ознаки та склад адміністративного проступку.
14. Адміністративне стягнення і його призначення.
15. Державне управління у сфері економіки.
16. Роль державного контролю у сфері економіки.
17. Фінансове підприємництво і його значення.
18. Адміністративно-правове регулювання промисловості.
19. Державне регулювання захисту економічної конкуренції.
20. Державне управління транспортною сферою.
21. Державне управління митною справою.

22. Митний контроль і його значення.
23. Державне регулювання у сфері праці.
24. Державне регулювання освіти.
25. Адміністративно-правове регулювання у справах молоді і спорту.
26. Організація оборони і національної безпеки.
27. Дослідження реалізації воєнної доктрини.
28. Державне управління зовнішньополітичною сферою.
29. Роль та функції дипломатичної установи.
30. Адміністративно-правовий статус Національної поліції України.

12. Питання для підготовки до підсумкового контролю (екзамену)

1. Становлення та розвиток адміністративного права.
2. Предмет адміністративного права: сучасне визначення.
3. Метод правового регулювання адміністративного права України
4. Поняття та класифікація принципів адміністративного права.
5. Сучасна Українська наука адміністративного права.
6. Поняття, структура та види адміністративно-правових норм.
7. Система адміністративного права: Поняття та зміст.
8. Поняття джерел адміністративного права.
9. Поняття та форми реалізації адміністративно-правових норм.
10. Поняття та зміст адміністративно-правових відносин.
11. Види адміністративно-правових відносин.
12. Поняття та класифікація суб'єктів адміністративного права.
13. Адміністративно-правовий статус громадян та інших фізичних осіб як індивідуальних суб'єктів адміністративного права.
14. Адміністративно-правовий статус органів виконавчої влади.
15. Місцеві органи влади як суб'єкти адміністративного права.
16. Адміністративно-правовий статус підприємств, установ і організацій.
17. Поняття і види форм державного управління.
18. Поняття і види правових актів управління.
19. Акти Президента України, Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих органів виконавчої влади.
20. Державна реєстрація нормативно-правових актів. Адміністративні договори.
21. Поняття і особливості методів державного управління.
22. Класифікація методів державного управління.
23. Контроль та нагляд як загальні методи управління.
24. Потреби процесу управління як найважливіший критерій класифікації методів управління.
25. Загальна характеристика адміністративного регулювання у сфері економіки.
26. Організація державного управління у сфері економіки.
27. Міністерство економічного розвитку, торгівлі і сільського господарства України: завдання та функції.
28. Основні адміністративно-правові засоби державного впливу у сфері економіки.
29. Державний контроль у сфері економіки.
30. Адміністративно-правове регулювання у сфері маркетингу.
31. Фінансове підприємництво.
32. Державне регулювання підприємницької діяльності.
33. Історія становлення системи управління економікою.
34. Особливості адміністративно-правового регулювання у сфері промисловості.
35. Особливості державного регулювання захисту економічної конкуренції.
36. Антимонопольний комітет України: завдання та функції.
37. Характеристика державної політики у сфері праці та соціального захисту громадян.
38. Міністерство соціальної політики: завдання та функції.
39. Державний контроль та нагляд у сфері праці та соціальної політики.
40. Державна служба з питань праці України: завдання та функції.

41. Засади адміністративно-правового регулювання у сфері зовнішньої політики.
42. Система органів державного управління зовнішньополітичною сферою.
43. Дипломатичні представництва та консульські установи України за кордоном.
44. Міністерство закордонних справ України: завдання та функції.

13. Методи навчання

Методи навчання на лекціях:

- вербальний метод (лекція, дискусія тощо);
- методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

Методи навчання на практичних, семінарських заняттях:

- вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні, семінарські та лабораторні заняття);
- метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо);
- дослідницький метод
- дошуковий метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Адміністративне право» використовуються такі методи оцінювання: для поточного контролю у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних та групових проєктів, творчих завдань, тощо; для модульного контролю у вигляді письмової відповіді, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо; для підсумкового контролю проведення екзамену (усна та/або письмова відповідь, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо.).

15. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *модульний контроль* передбачає письмове виконання різних видів контрольних завдань.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Рекомендоване оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти:

№	Вид навчальної діяльності здобувачів вищої освіти*	Кількість балів
1.	Реферат, есе	1-5
2.	Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач	1-5
3.	Індивідуальне завдання	1-5
4.	Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
5.	Ділова гра, практичний кейс, тощо.	1-10

6.	Участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо)	1-10
7.	Модульний контроль (для денної форми здобуття освіти)	1-20
8.	Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти оцінюються за такими критеріями:

Бали	Критерії оцінювання
90-100	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання інших галузей знань, вдало наводить приклади.
82-89	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять.
75-81	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами
64-74	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, проте відповідь неповна, неглибока, містить неточності, є помилки у формулюванні понять, відчуваються складнощі в застосуванні знань при наведенні прикладів.
60-63	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади.
35-59	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять.
1-34	Здобувач вищої освіти не засвоїв програмний матеріал.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА А ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для диференційованого заліку, екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для недиференційованого заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота											Підсумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					Самостійна робота			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		T11		
2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	10	40	100
Модульний контроль 1 - 10						Модульний контроль 2 - 10							

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50	10	50	100

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Адміністративне право» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- методичні вказівки до вивчення дисципліни;
- опорний конспект лекцій;
- варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- варіанти завдань для модульного контролю;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Базова література:

1. *Адміністративне право України : підручник / І.Л. Бородін. К.: Алерта, 2019. 548 с.*
2. *Адміністративне право України. Повний курс : підручник / Галунько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.*
3. *Адміністративне право. Загальна частина (альбом схем) [Текст] : навч. посіб. / За заг. ред. О.В. Кузьменко. – К. : ЦУЛ, 2015. – 232 с.*
4. *Адміністративне право: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти; за аг. ред. В. М. Гаращука. Харків: Право, 2017. 174 с*
5. *Адміністративне, трудове право: навч. посібник (в схемах і таблицях) / Ю. І. Пивовар, С. В. Вишновецька. К. : НАУ, 2017. 240 с.*
6. *Адміністративне процесуальне право: Навч. посібник / кол. авт. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. – Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – 320 с.*
7. *Бурбика, М. М. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. / М. М. Бурбика, А. В. Солонар, К. Д. Янішевська. – Суми : Мрія, 2015. – 358 с.*
8. *Білоус О. В. Процесуальні гарантії дотримання прав людини і громадянина в діяльності органів судової влади / О. В. Білоус // ScienceRise. Juridical Science. - 2019. - № 2. - С. 34-38. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/srjusc_2019_2_8.*
9. *Галунько В. Адміністративне право України: підручник. Видання друге. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 520 с.*
10. *Загальне адміністративне право: підручник / [Гриценко І.С., Мельник Р.С., Пухтецька А.А. та інші]; за заг. ред. І. С. Гриценка. – К.: Юрінком Інтер, 2015. – 568с.*
11. *Задихайло О. А. Адміністративне право України (Загальна частина): навч. посіб. Харків: Право, 2017. 314 с.*

12. Куліш, А.М. *Адміністративне право України. Загальна частина (у схемах): навчальний посібник* / А.М. Куліш, А.В. Солонар, К.Д. Янішевська. – Суми: Видавництво «Ярославна», 2017. – 220с.
13. Мельник Р.С., Мосьондз С.О. *Адміністративне право України (у схемах і таблицях): навчальний підручник*. Київ: «Ринком Інтер»; Буква Закону, 2018. 344 с.
14. *Основи адміністративного права України: навч.-метод. посіб.* / Л. Р. Біла-Тіунова та ін.; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Одеса : Фенікс, 2015. 120 с.

Додаткова література:

1. Адміністративне законодавство [Текст] : навч. посіб. / С. В. Ківалов [та ін.] ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". - Вид. 7-е, перероб. і допов. - Одеса : Фенікс, 2015. - 350 с
2. Адміністративне право: навч. посібник / О. І. Остапенко, З. Р. Кісіль, М. В. Ковалів, Р. – В. В. Кісіль. 2009. – 536 с.
3. Гультай М. М. Конституційна скарга у механізмі доступу до конституційного правосуддя : Курс лекцій. / М. М. Гультай. – Київ: Центр учб. літ., 2019.–269 с.
4. Дрозд, О. Ю. Співвідношення норм трудового та адміністративного права при регулюванні проходження державної служби в Україні [Текст] : моногр. / О. Ю. Дрозд. – Херсон. : Видав. дім "Гельветика", 2016. – 480 с.
5. Економіко-правові проблеми розвитку та сприяння господарській діяльності в сучасних умовах [Текст] = Экономико-правовые проблемы развития хозяйственной деятельности в современных условиях : зб. наук. пр. за матеріалами ІІ Круглого столу, м. Харків, 17 трав. 2019 р. / [редкол.: С. В. Глібко, А. М. Любчич, О. О. Дмитрик] ; Нац. акад. прав. наук України [та ін.]. - Харків : НДІ ПЗІР НАПрН України, 2019. - 257 с.
6. Інформаційно-комунікативна діяльність органів публічної влади : монографія / В. С. Куйбіда, О. В. Карпенко, О. В. Риженко, А. В. Дуда, С. Г. Соловійов, П. С. Шпиґа; ред.: В. С. Куйбіда, О. В. Карпенко; Нац. акад. держ. упр. При Президентові України. - Вид. 2-ге, допов. та перероб. - Київ : Компринт, 2019. - 357 с.
7. Карпушова, Катерина Геннадіївна. Судовий прецедент в системі податкового регулювання в Україні [Текст] : монографія / К. Г. Карпушова ; Київ. міжнар. ун-т. – Херсон : Гельветика. 2019 –167 с.
8. Львова, Єлизавета Олегівна. Глобальний конституціоналізм : теоретичні підходи та правові виклики для формування [Текст] : монографія /Єлизавета Львова ; за ред. Д-ра юрид. наук, проф., Заслуж. діяча науки і техніки України М. О. Баймуратова. – Одеса : Фенікс, 2019. – 292 с.
9. Мельник, Р. С. Загальне адміністративне право [Текст] : навч. посіб. / Р. С. Мельник, В. М. Бевзенко ; за заг. ред. Р. С. Мельника. - Київ : Ваїте, 2014. - 375 с.
10. Миколенко О.М. Функції адміністративно-деліктного права: теорія і практика: Монографія – Харків : Право, 2019. – 420 с.
11. Мироненко, І. В. Інститут права сусідства: теоретичні та практичні аспекти [Текст] : монографія / Мироненко І. В. - Івано-Франківськ : Супрун В. П. [вид.], 2019. - 343 с.
12. Митне право України : навч. посб. / Ю. Б. Іщенко, В. П. Чабан, В.М. Дорогих. 2010. – 296 с.
13. Олійниченко В.В. Звільнення від кримінальної відповідальності за ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) за ч.4 та ч.5 ст.212 КК України: Монографія. Х.: Видавництво «Право». 2019. 256 с.
14. Право на життя в контексті кримінального провадження: практика Європейського суду з прав людини та законодавство України : наук.-практ. посіб. / ред.: А. В. Столітній; уклад.: А. В. Столітній, С. В. Шмаленя, Я. А. Соколова-Височина, Є. О. Наливайко, М. І. Снігар, М. О. Лисенков. - Харків : Право, 2019. - 185 с.
15. Правова система держави: сучасні тенденції та фактори розвитку, науково-практична конференція (2019; Івано-Франківськ): Матеріали науково-практичної конференції «Правова система держави: сучасні тенденції та фактори розвитку» (5-6 квітня 2019 року) [Текст]. - Івано-Франківськ ; Херсон :Молодий вчений, 2019. - 103 с.
16. Правові основи судового адміністрування та судової діяльності : навч. посіб. / Л. М.

Москвич, О. О. Овсяннікова, А. В. Іванцова, Ю. І. Крючко, О. М. Овчаренко, І. О. Русанова, Р. Р. Трагнюк, І. В. Юревич. - Харків : Право, 2019. - 395 с.

17. Правові умови сприятливого бізнес-клімату: досвід Німеччини та України [Текст] : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 27 черв. 2019 р., м. Одеса : [зб.] / [редкол.: С. В. Ківалов та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид.; Громад. орг. Всеукр. центр екон. права» ; Нім.-укр. об-ня юристів. - Одеса : Фенікс, – 2019. - 142 с.

18. Правотворчість та правозастосування у демократичній державі: теорія і практика [Текст] : зб. матеріалів Міжнар. юрид. наук.-практ. конф. : тези наук. доп. (3 жовт. 2019 р.) / «Правотворчість та правозастосування у демократичній державі: теорія і практика» ; міжнародна юридична науково-практична конференція (2019 ; Київ). - Київ : Редакція «ТПУ», 2019. - 105 с.

19. Пристинський І. О. Адміністративно-правові аспекти реєстрації та припинення діяльності релігійних організацій в Україні / І. О. Пристинський // Адвокат. – 2009.– № 2. – С. 8–12.

20. Професійна підготовка суддів, прокурорів та працівників правоохоронних органів: національний і зарубіжний досвід [Текст] : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 19 верес. 2019 р. / [уклад.: Мінченко С. І. та ін.] ; Ген. прокуратура України [та ін.]. – Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2019. – 187 с.

21. Римське право і сучасність [Текст] : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 18 трав. 2019 р. / [за заг. ред. Є. О. Харитонова ; упоряд.-уклад.: М. В. Кучеренко, В. С. Лоншакова] ; Півден. регіон. центр Нац. акад. прав. Наук України, Нац. ун-т; «Одес. юрид. акад.», ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т»; Каф. цивіл. права. - Одеса : Фенікс, 2019. – 295 с.

22. Савінова, Наталія А.. Кримінально-правова комунікація: соціальні передумови конструювання: добірка ст. і тез доп. 2015 - 2019 рр. / Наталія Савінова. - Одеса : Фенікс, 2019. - 75 с.

23. Судова практика у справах щодо оскарження камеральних перевірок нотаріуса: збірник судової практики, коментарі / Д. В. Журавльов, М. Г. Коротюк, О. В. Коротюк, К. І. Чижмарь. - Київ : ОВК, 2019. - 278 с.

24. Теорія кримінального переслідування : монографія / В. А. Гринчак, І. Я. Заяць, В. І. Петлюк, Г. М. Федущак-Паславська; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. - Харків : Право, 2019. - 207 с.

25. Цивільне право України : навч. посіб. : у 2 т. Т. 1 / Ю. Ф. Іванов, О. В. Куриліна, М. В. Іванова. - Київ : Алерта, 2019. - 340 с.

Періодичні видання:

1. Журнал «Вісник господарського судочинства»
2. Журнал «Юридичний вісник»
3. Журнал «Юридична наука».
4. Журнал «Закон і бізнес».
5. Журнал «Право України».
6. Вісник прокуратури.
7. Економіка. Право. Фінанси.
8. Серія видань «Юридична газета» та ін.

Закони та нормативно-законодавчі акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
3. Кодекс Адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
4. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. N 1798-XII (із змінами) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1992. – № 6. – Ст. 56.
5. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. N 436-IV (із змінами) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2003. – № 18–22. – Ст. 144.

6. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. N 435-IV (із змінами) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.
7. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>
8. Митний кодекс України від 13 березня 2012 р. № 4495-VI. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>
9. Про підприємництво: Закон України від 7 лютого 1991 р. N 698-XII (із змінами)// Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1991. – № 14. – Ст. 168.
10. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. N 959-XII (із змінами) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1991. – № 29. – Ст. 377.
11. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 р. (у редакції Закону України від 1 грудня 2005 р. N 3161-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2006. – N 7. – Ст. 84.
12. Закон України від 4 листопада 1991 р. «Про державний кордон України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1777-12>.
13. Закон України від 3 квітня 2003 р. «Про державну прикордонну службу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15>.
14. Закон України від 2 липня 2015 р. «Про Національну поліцію» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
15. Закон України 6 грудня 1991 р. «Про Збройні Сили України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12>.
16. Закон України 6 грудня 1991 р. «Про оборону» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12>.
17. Закон України від 7 червня 2018 р. «Про дипломатичну службу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19>.
18. Закон України «Про Національну гвардію України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-15>.
19. Закон України від 10 грудня 2015 р. «Про державну службу» Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.
20. Закон України від 21 травня 1997 р. «Про місцеве самоврядування» Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
21. Закон України від 7 червня 2001 р. «Про службу в органах місцевого самоврядування» Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>.
22. Закон України від 10 листопада 1994 р. «Про транспорт» Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-вр>
23. Закон України від 4 липня 1996 р. «Про залізничний транспорт» Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/96-вр>.
24. Закон України від 5 квітня 2001 р. «Про автомобільний транспорт» Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14>.
25. Закон України від 15 травня 1996 р. «Про трубопровідний транспорт» Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/192/96-вр>.
26. Закон України від 5 липня 2012 р. «Про занятість населення» Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>.
27. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 р. N 1560-XII (із змінами) // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1991. – № 47..
28. Про товарну біржу: Закон України від 10 грудня 1991 р. N 1956-XII (із змінами) // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1992. – № 10.
29. Про іноземні інвестиції: Закон України від 13 березня 1992 р. N 2198-XII (із змінами) // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1992. – № 26.
30. Про антимонопольний комітет України: Закон України від 26 листопада 1993 р. № 3659-XII (із змінами) / Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1993. – № 50.
31. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30 жовтня 1996 р. N 448/96-ВР (із змінами) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. – № 51.

32. Про ратифікацію Конвенції про захист прав і основних свобод людини 1950 року, Першого протоколу та протоколів N 2, 4, 7 та 11 до Конвенції: Закон України від 17 липня 1997 р. N 475/97-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 199. – N 40. – Ст. 263.
33. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16 грудня 1997 р. N 723/97- ВР // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1998. – № 16.
34. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 р. N 586-XIV // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1999. – № 20-21.
35. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. N 1906-IV (із змінами) // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2004. – № 50.
36. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23 червня 2005 р. N 2709-IV (із змінами) // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2005. – № 32.
37. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3480-IV (із змінами) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2006. – № 31.
38. Про акціонерні товариства: Закон України від 17 вересня 2008 р. № 514-VI (із змінами) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2008. – № 50-51. – Ст. 384.
39. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 1 липня 2010 р. N 2404-VI. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2010. – N 40. – Ст. 524.
40. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України від 1 липня 2010 р. N 2411-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2010. – N 40. – Ст. 527.
41. Про державне регулювання у сфері комунальних послуг: Закон України від 9 липня 2010 р. N 2479-VI (у редакції Закону України від 7 липня 2011 р.) (із змінами) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2010. – N 49. – Ст. 571.
42. Про загальну безпечність нехарчової продукції: Закон України від 2 грудня 2010 р. N 2736-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2011. – N 22. – Ст. 145.
43. Про прискорений перегляд регуляторних актів, прийнятих органами та посадовими особами місцевого самоврядування: Закон України від 14 грудня 2010 р. N 2784-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>
44. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 р.: Закон України від 21 грудня 2010 р. N 2818-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2011. – N 26. – Ст. 218.
45. Концепція вдосконалення державного регулювання господарської діяльності. Схвалено Указом Президента України від 3 вересня 2007 р. N 816. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>
46. Положення про порядок реєстрації випуску (випусків) акцій при заснуванні акціонерних товариств. Затверджено рішенням Державної комісії з цінних паперів і фондового ринку від 30 грудня 2009 N 1639, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 02.04.2010 р. за N 273/17568. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>

Міжнародні акти

1. Конвенція про захист прав і основних свобод людини, (Рим, 4 листопада 1950), Конвенцію ратифіковано Законом України від 17 липня 1997 р. N 475/97-ВР // Голос України. – 2001. – 10 січня – N 3 (2503). – С. 6–8.
2. Конвенція «Про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами» від 18 травня 1965 р., ратифікована Законом України від 16 березня 2000 р. «Про ратифікацію Конвенції про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами» // <http://zakon1.rada.gov.ua>
3. Конвенція про заснування багатостороннього агентства по гарантіям інвестицій від 11 жовтня 1985 р., ратифікована Законом України від 17 лютого 2000 р. «Про ратифікацію Конвенції про заснування багатостороннього агентства по гарантіям інвестицій» // <http://zakon1.rada.gov.ua>
4. Угода про співробітництво в інвестиційній діяльності, підписана Україною 24 грудня 1993 р. в м. Ашгабаті // <http://zakon1.rada.gov.ua>

20. Інформаційні ресурси

1. <http://rada.gov.ua/> – офіційний сайт Верховної Ради України
2. <https://www.kmu.gov.ua/> – офіційний сайт Кабінету Міністрів України
3. <http://www.mlsp.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства соціальної політики України
4. <https://www.president.gov.ua/documents> – офіційний сайт Президента України
5. <https://minjust.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства юстиції України.
6. <https://lawyersunion.org.ua> – сайт Спілки юристів України
7. <http://www.drs.gov.ua> › regulations - – Нормативно-правові акти України
8. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.
9. <http://nlu.org.ua> – Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого
10. <http://pravo.biz.ua/> -Pravo.biz.ua : юридична бібліотека
11. <http://law.biz.ua/books/0023/0204.ht> - Електронна юридична бібліотека
12. <http://www.pravoznavec.com.ua/> - Правознавець : електронна б-ка юрид. л-ри
13. <http://lexlibrary.org/> - Електронна юридична бібліотека Lex
14. <http://znatoki.net/> - Юридична бібліотека на Znatoki.net
15. <http://www.yur-info.org.ua/> - Юр-Инфо – сайт для юриста
16. <http://www.coe.int> -Рада Європи
17. <http://europa.eu.int/eur-lex/> - База законодавства ЄС - EUR-Lex
18. <http://www.echr.coe.int> - Європейський суд з прав людини
19. <http://www.eurocourt.org.ua> - Український портал практики Європейського суду з прав людини
20. <http://www.chartesociale.coe.int> - Європейська соціальна хартія